

**Protokół ze zdalnego spotkania
Rady Narodowego Centrum Nauki
8 kwietnia 2020 r.**

Uczestnicy spotkania zdalnego (*spotkanie przeprowadzone za pośrednictwem platformy internetowej Cisco Webex Meetings*):

Członkowie Rady Narodowego Centrum Nauki:

- 1) prof. dr hab. Krystyna Bartol;
- 2) prof. dr hab. Mikołaj Bojańczyk;
- 3) prof. dr hab. Jakub Fichna;
- 4) dr hab. Joanna Golińska-Pilarek;
- 5) prof. dr hab. Krzysztof Józwiak;
- 6) prof. dr hab. Grzegorz Karch;
- 7) prof. dr hab. Małgorzata Kossowska, Przewodnicząca Rady NCN;
- 8) prof. dr hab. inż. Wojciech Kucewicz;
- 9) prof. dr hab. Jacek Kuźnicki;
- 10) prof. dr hab. Stanisław Lasocki;
- 11) prof. dr hab. Barbara Lipińska;
- 12) prof. dr hab. Jerzy Łuczka;
- 13) prof. dr hab. inż. Ewa Majchrzak;
- 14) prof. dr hab. Dariusz Markowski;
- 15) prof. dr hab. Piotr Migoń;
- 16) prof. dr hab. Ewa Mijowska;
- 17) dr hab. Justyna Olko;
- 18) prof. dr hab. inż. Marek Samoć;
- 19) prof. dr hab. Andrzej Sobczak;
- 20) prof. dr hab. Tomasz Szapiro;
- 21) prof. dr hab. Anetta Undas;
- 22) prof. dr hab. Aneta Wojdyło;
- 23) dr hab. Joanna Wolszczak-Derlacz;
- 24) prof. dr hab. inż. Teresa Zielińska;

Dyrekcja NCN:

- 25) prof. dr hab. Zbigniew Błocki, Dyrektor NCN;
- 26) dr Marcin Liana, Zastępca Dyrektora NCN;

Koordynatorzy Dyscyplin NCN:

- 27) dr Marta Buchalska;
- 28) dr inż. Tomasz Szumelda;
- 29) dr Małgorzata Zawiślak;
- 30) dr Małgorzata Jacobs;

Pracownicy NCN:

- 31) Maciej Wais, Główny Księgowy NCN;
- 32) mec. Jakub Michaluk, Koordynator ZRP NCN;
- 33) Justyna Woźniakowska, Kierownik DWM NCN;
- 34) dr inż. Agnieszka Dobrowolska, Kierownik DRP NCN;
- 35) dr Laura Bandura-Morgan, Kierownik ZKA NCN;
- 36) dr Weronika Bieniasz, Kierownik ZESOW NCN;
- 37) Katarzyna Likos, Kierownik DOW NCN;
- 38) Magdalena Borska, Kierownik KR NCN;
- 39) Joanna Blitek, KR NCN.

Program posiedzenia:

1. Przedstawienie informacji na temat funkcjonowania Narodowego Centrum Nauki w czasie epidemii.
2. Omówienie spraw związanych z przeprowadzeniem konkursu: Szybka ścieżka dostępu do funduszy na badania nad COVID-19.

3. Przedstawienie informacji na temat przekazanego do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego stanowiska NCN w sprawie działań zwiększających szanse polskich naukowców w konkursach ERC.
4. Omówienie propozycji działań związanych z przyjęciem przez Narodowe Centrum Nauki polityki otwartego dostępu.
5. Omówienie propozycji rozwiązań dotyczących oceny wniosków interdyscyplinarnych.
6. Przedstawienie informacji na temat bieżących prac związanych z kompletowaniem Zespołów Ekspertów do oceny wniosków złożonych w konkursach: SONATINA 4, ETIUDA 8. Przedstawienie kandydatów na przewodniczących Zespołów Ekspertów oceniających wnioski w tych konkursach.
7. Przedstawienie przez Komisję ds. Regulaminów i Procedur propozycji zmian w warunkach i regulaminie przeprowadzania konkursu MINIATURA na działania naukowe.

Prof. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN przywitała uczestników zdalnego spotkania członków Rady NCN, następnie przedstawiła plan spotkania.

Ad. 1. Przedstawienie informacji na temat funkcjonowania Narodowego Centrum Nauki w czasie epidemii.

Prof. Zbigniew Błocki Dyrektor NCN poinformował, że w związku z ogólną sytuacją w kraju związaną z pandemią koronawirusa, podjął decyzje o wprowadzeniu od poniedziałku 16 marca br. do odwołania pracy zdalnej dla wszystkich pracowników Centrum, niezależnie od formy zatrudnienia. Podkreślił, że celem podjętych działań jest przede wszystkim zapobieganie rozprzestrzenianiu się wirusa oraz ochrona zdrowia pracowników. Zaznaczył również, że zagwarantowana jest ciągłość funkcjonowania instytucji. Poinformował, że w omawianym okresie zamknięto nabór wniosków w konkursach SONATINA 4 i ETIUDA 8, a także zostały ogłoszone konkursy OPUS 19, PRELUDIUM 19 oraz nowy konkurs POLS. Wszystkie delegacje i szkolenia pracowników jak również warsztaty dla wnioskodawców organizowane w siedzibie Centrum, zostały tymczasowo zawieszono. Poinformował także o przeniesieniu na przyszły rok zaplanowanych w maju br. DNI NCN w Białymstoku. Posiedzenia Zespołów Ekspertów zaplanowane na kwiecień br. odbędą się w trybie zdalnym. W celu ułatwienia wnioskodawcom, jak i beneficjentom konkursów NCN załatwiania spraw, Centrum umożliwia w tym okresie składanie dokumentów w formie elektronicznej w przypadkach, w których dotychczas wymagana była forma pisemna. Zaznaczył, że podjęte przed laty działania związane z elektroniczną obiegiem dokumentów w Centrum, przekładają się dziś na bardzo płynne przejście Centrum na tryb pracy zdalnej.

W trakcie dyskusji, **członkowie Rady NCN** zwrócili się z postulatem do Dyrektora NCN, aby w miarę możliwości, spotkania Zespołów Ekspertów zaplanowane we wrześniu br. zorganizować również w trybie zdalnym.

Ad. 2. Omówienie spraw związanych z przeprowadzeniem konkursu: Szybka ścieżka dostępu do funduszy na badania nad COVID-19.

Dr Tomasz Szumelda Koordynator Dyscyplin ST przedstawił wstępny harmonogram prac nad wnioskami złożonymi w ramach Szybkiej ścieżki dostępu do funduszy na badania nad COVID-19. Przekazał informację nt. sposobu udostępniania ekspertom wniosków, elementów z jakich się składają oraz w jaki sposób są zdefiniowane konflikty interesów ekspertów oceniających wnioski, czyli członków Rady NCN. Przypomniał, że nabór wniosków w konkursie trwa do 14 kwietnia br., i w ciągu kolejnych dni wnioski zostaną udostępnione ekspertom, a następnie po przeprowadzeniu obrad w ramach poszczególnych Komisji Rady K-1, K-2, K-3 podczas wspólnego posiedzenia zostanie wybrany Zespół Ekspertów do oceny złożonych w konkursie wniosków. Zwrócił również uwagę, że zgodnie z określonymi przez Radę zasadami tworzenia i powoływania Zespołów Ekspertów, członkiem zespołu nie może zostać osoba, która jest wskazana we wniosku jako kierownik projektu lub członek zespołu badawczego (wskazany bezpośrednio lub sytuacja, w której potencjalny ekspert wie, że będzie zaangażowany w projekt), a także pozostawanie z kierownikiem w stosunku małżeńskim, pokrewieństwie, powinowactwie do drugiego stopnia i innych bliskich relacjach również wyklucza z możliwości bycia członkiem zespołu. Następnie wskazał, że każdy wniosek zostanie oceniony przez dwóch członków zespołu z możliwością zasięgnięcia dodatkowej opinii eksperta zewnętrznego. Przygotowanie listy rankingowej wniosków rekomendowanych do finansowania oraz wydanie decyzji Dyrektora NCN w tej sprawie powinno nastąpić najpóźniej do 14 maja br.

Prof. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN zaznaczyła, że proces budowania Zespołu Ekspertów do oceny wniosków należy powiązać ze zmianą składu Komisji Odwoławczej Rady NCN, aby zagwarantować ciągłość działania procedur administracyjnych, za które odpowiada Rada NCN.



Ad. 3. Przedstawienie informacji na temat przekazanego do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego stanowiska NCN w sprawie działań zwiększających szanse polskich naukowców w konkursach ERC.

Prof. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN przypominała, że podczas wizyty w listopadzie 2019 r. i lutym br. Pana Premiera Jarosława Gowina Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w siedzibie NCN, prowadzono szeroką dyskusję dotyczącą mechanizmów mających na celu zwiększenie sukcesów polskich naukowców w aplikowaniu o granty europejskie, a szczególnie w konkursach European Research Council, ERC. Zgodnie z ustaleniami podjętymi na tych spotkaniach oraz na niedawnej telekonferencji z udziałem Minister Anny Budzanowskiej, do ministerstwa zostało skierowane stanowisko Centrum w tej sprawie (w załączeniu). Zaznaczyła, że jest ono wynikiem wielomiesięcznych dyskusji w gronie Rady NCN, z udziałem przedstawicieli Biura Centrum oraz szerokiej ankiety przeprowadzonej wśród laureatów grantów NCN, w której wzięło udział ponad 3 tys. naukowców.

Ad. 4. Omówienie propozycji działań związanych z przyjęciem przez Narodowe Centrum Nauki polityki otwartego dostępu.

Dr Laura Bandura-Morgan Kierownik Zespołu Audytu i Kontroli NCN zaprezentowała propozycję działań związanych z przyjęciem przez NCN polityki otwartego dostępu do publikacji naukowych, określającej zasady publikowania w otwartym dostępie wyników badań, będących efektem realizacji projektów badawczych finansowanych lub współfinansowanych ze środków publicznych na naukę (w załączeniu). Zaznaczyła, że polityka ta głównie dotyczy zasad publikowania artykułów w recenzowanych czasopismach, ale także np. recenzowanych materiałów konferencyjnych, czy też oryginalnych danych badawczych. Przypomniała również, że podejmowane przez Centrum działania są zgodne z polityką przyjętą w październiku 2015 r. przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego i opisaną w dokumencie pt.: Kierunki rozwoju otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych w Polsce oraz założeniami Planu S, podpisanego przez cOAlition S, którego członkiem jest również NCN. Koncepcja otwartego dostępu (Open Access) dotyczy udostępniania w postaci cyfrowej w internecie publikacji naukowych i wyników badań finansowanych ze środków publicznych w celu umożliwienia bezpłatnego ich wykorzystania przez naukowców, studentów, przedsiębiorców i całe społeczeństwo. Zaznaczyła, że Centrum w swoim stanowisku definiuje otwarty dostęp do publikacji nie tylko jako darmowy dostęp do publikacji w internecie, ale także możliwość powielania, rozpowszechniania i dowolnego wykorzystania treści przez czytelnika, zgodnie z warunkami licencji praw autorskich. Jednocześnie zwróciła uwagę, że NCN będąc sygnatariuszem cOAlition S oraz Deklaracji San Francisco (DORA), dotyczącej ewaluacji dorobku naukowego zobowiązało się także, że oceniając wyniki wcześniejszych badań kierowników projektów, oceni wyłącznie merytoryczną wartość tych prac, z pominięciem kanału publikacji, jej wpływu (lub innych wskaźników czasopism) ani wydawcy. Poinformowała również, że po uzgodnieniu treści omawianego dokumentu, zostanie on przesłany przez Dyrektora NCN do jednostek naukowych z prośbą o przesłanie komentarzy do 24 kwietnia br.

W toku prowadzonej dyskusji **członkowie Rady NCN** odnieśli się do propozycji działań związanych z przyjęciem przez Centrum polityki otwartego dostępu, zgłaszając wiele pytań i sugestii. Zaproponowano kontynuację konsultacji drogą korespondencyjną.

Ad. 5. Omówienie propozycji rozwiązań dotyczących oceny wniosków interdyscyplinarnych.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN przedstawił wstępną propozycję przeprowadzania oceny wniosków interdyscyplinarnych w ramach obowiązującego w Centrum procesu oceny wniosków, z możliwością zasięgnięcia opinii eksperta oceniającego wnioski w innym panelu dziedzinowym. W takim przypadku identyfikacji wniosków interdyscyplinarnych dokonywałby Koordynator, biorąc pod uwagę deskryptory przypisane do każdego wniosku. Następnie lista wniosków przekazywana byłaby do przewodniczącego Zespołu Ekspertów, który zadecyduje o konieczności wykonania dodatkowych ocen przez ekspertów z innych paneli dziedzinowych dla poszczególnych wniosków. Koordynator samodzielnie lub w porozumieniu z przewodniczącym wskazywałby eksperta z innego Zespołu do oceny wniosku, punkty z dodatkowej opinii wliczałyby się do uśrednionej oceny wniosku. Pod dalszą rozważę członków Rady NCN zaproponował rozstrzygnięcie kwestii wspólnej dyskusji Zespołu nad oceną końcową wniosków, czy podczas takiego spotkania pod uwagę będzie brana tylko opinia sporządzona przez eksperta z innego panelu, czy panel w miarę możliwości obu stron, zdalnie połączy się z dodatkowym ekspertem podczas omawiania tego konkretnego wniosku. Zaproponował również, aby dodatkowy ekspert, mimo udziału w dyskusji, nie uczestniczył w głosowaniu. Wskazał również na wnioski, złożone w ramach panelu, które całkowicie odbiegają od jego tematyki, i zaproponował, aby w przypadku takich wniosków, nie dokonywać dodatkowej oceny.

Członkowie Rady NCN w toku prowadzonej dyskusji wskazali na potrzebę dalszej pracy nad doprecyzowaniem nowych procedur w tym zakresie.

Ad. 6. Przedstawienie informacji na temat bieżących prac związanych z kompletowaniem Zespołów Ekspertów do oceny wniosków złożonych w konkursach: SONATINA 4, ETIUDA 8. Przedstawienie kandydatów na przewodniczących Zespołów Ekspertów oceniających wnioski w tych konkursach.

Dr Marta Buchalska Koordynator Dyscyplin ST poinformowała, że w konkursach SONATINA 4 i ETIUDA 8 ogłoszonych przez NCN w dniu 16 grudnia 2019 r., złożonych zostało łącznie 614 wniosków na kwotę ponad 164,5 mln zł, z których 604 na kwotę ponad 159,5 mln zł zostały przekazane do oceny merytorycznej.

Prof. dr hab. Krystyna Bartol Przewodnicząca Komisji K-1 przedstawiła Zespół Ekspertów zaproponowany przez Komisję K-1 do oceny wniosków w konkursie SONATINA 4, proponując na funkcję przewodniczącej tego zespołu dr hab. Monikę Bednarczuk z Uniwersytetu w Białymstoku oraz Zespół Ekspertów do oceny wniosków w konkursie ETIUDA 8, proponując na funkcję przewodniczącej tego zespołu dr Małgorzatę Karpińską-Krakowiak z Uniwersytetu Łódzkiego.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji K-2 przedstawił Zespół Ekspertów zaproponowany przez Komisję K-2 do oceny wniosków w konkursie SONATINA 4, proponując na funkcję przewodniczącego tego zespołu dr hab. inż. Mikołaja Morzego z Politechniki Poznańskiej oraz Zespół Ekspertów do oceny wniosków w konkursie ETIUDA 8, proponując na funkcję przewodniczącego tego zespołu dr hab. inż. Grzegorza Sobonia z Politechniki Wrocławskiej.

Prof. dr hab. Krzysztof Józwiak Przewodniczący Komisji K-3 przedstawił Zespół Ekspertów zaproponowany przez Komisję K-3 do oceny wniosków w konkursie SONATINA 4, proponując na funkcję przewodniczącej tego zespołu dr hab. Anna Bielak-Żmijewską z Instytutu Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN oraz Zespół Ekspertów do oceny wniosków w konkursie ETIUDA 8, proponując na funkcję przewodniczącej tego zespołu prof. dr hab. Barbarę Zabłocką z Instytutu Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. Mirosława Mossakowskiego PAN.

Prof. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN poinformowała, że w związku z ograniczeniami technicznymi wynikającymi z prowadzenia spotkania w formie wideokonferencji, głosowanie w sprawie przyjęcia zaprezentowanych Zespołów Ekspertów do oceny wniosków złożonych w konkursach SONATINA 4 i ETIUDA 8, zostanie przeprowadzone za pośrednictwem ankiety na forum Rady NCN, niezwłocznie po zakończeniu spotkania.

Ad. 7. Przedstawienie przez Komisję ds. Regulaminów i Procedur propozycji zmian w warunkach i regulaminie przeprowadzania konkursu MINIATURA na działania naukowe.

Prof. Jakub Fichna Przewodniczący Komisji ds. Regulaminów i Procedur na wstępie podziękował Komisji Odwoławczej Rady NCN za przekazane rekomendacje, które są cenną informacją zwrotną dla Komisji oraz przedstawił propozycje zmian w warunkach oraz regulaminie przeprowadzania konkursu MINIATURA na działania naukowe. Poza zmianami mającymi na celu aktualizację przywoływanych w treści dokumentów, poinformował o obowiązku ujęcia we wniosku informacji dotyczących planu zarządzania danymi powstałymi lub wykorzystanymi w trakcie realizacji działania naukowego oraz o rozdzieleniu opisu planowanego działania naukowego na dwie niezależne sekcje. W pierwszej wnioskodawca przedstawi syntetyczny opis planowanego działania, w kolejnej natomiast uzasadnienie jego związku z projektem badawczym planowanym do złożenia w przyszłych konkursach NCN, innych konkursach ogólnokrajowych lub międzynarodowych. Zaznaczył, że rozdzielenie opisu na dwie sekcje ma na celu pozyskanie pełniejszej informacji na temat związku działania naukowego z przyszłym projektem, który jest podstawowym celem konkursu. Zaproponował do decyzji Rady NCN dwa warianty przystąpienia do konkursu. Wariant I zakłada, że z możliwości realizacji działania naukowego będą wyłączone osoby, które kierowały/kierują realizacją projektów badawczych finansowanych ze środków NCN lub finansowanych w ramach innych konkursów ogólnokrajowych lub międzynarodowych. W tym wariantcie, osobami realizującymi działania naukowe mogą być osoby dotychczas wyłączone z udziału w konkursie tj.: laureaci konkursu ETIUDA na stypendium doktorskie, laureaci konkursu FUGA na staż po uzyskaniu stopnia naukowego doktora oraz laureaci innych stypendiów i staży. Wskazał, że propozycja włączenia tych osób do udziału w konkursie jest związana z nawarstwiającymi się problemami natury formalnej, związanej z potrzebą indywidualnej interpretacji każdego zrealizowanego przez wnioskodawcę stażu/stypendium oraz wieloma odwołaniami do Komisji Odwoławczej Rady NCN w tej sprawie. Z kolei w wariantcie II zakłada się, że z możliwości realizacji działania naukowego będą wyłączone osoby, które kierowały/kierują realizacją projektów badawczych finansowanych ze środków NCN. Zaznaczył, że zaproponowane rozwiązanie daje możliwość automatycznej weryfikacji w systemie, czy osoba planowana jako realizująca działanie naukowe spełnia warunki formalne, co przekłada się na sprawniejsze przeprowadzenie procesu oceny wniosków. W tym wariantcie, osobami realizującymi działania naukowe mogą być osoby dotychczas wyłączone z udziału w konkursie tj.: osoby, które kierowały/kierują realizacją projektów badawczych finansowanych w ramach innych konkursów ogólnokrajowych lub międzynarodowych, laureaci



konkursu ETIUDA na stypendium doktorskie, laureaci konkursu FUGA na staż po uzyskaniu stopnia naukowego doktora oraz laureaci innych stypendiów i staży.

Członkowie Rady NCN w toku prowadzonej dyskusji zaproponowali dodatkowy wariant, w którym z możliwości realizacji działania naukowego będą wyłączeni wszyscy laureaci konkursów NCN, zarówno kierownicy projektów badawczych jak i laureaci konkursu ETIUDA na stypendium doktorskie oraz laureaci konkursu FUGA na staż po uzyskaniu stopnia naukowego doktora.

Prof. Jakub Fichna Przewodniczący Komisji ds. Regulaminów i Procedur poinformował, że zaproponowany wariant III daje możliwość automatycznej weryfikacji w systemie, czy osoba planowana jako realizująca działanie naukowe spełnia warunki formalne, co przekłada się na sprawniejsze przeprowadzenie procesu oceny wniosków oraz koresponduje z podstawowym założeniem programu, którym było m.in. wprowadzenie naukowca w system grantowy NCN. Wskazał również, że w tym wariancie, osobami realizującymi działania naukowe mogą być osoby dotychczas wyłączone z udziału w konkursie tj.: osoby, które kierowały/kierują realizacją projektów badawczych finansowanych w ramach innych konkursów ogólnokrajowych lub międzynarodowych oraz laureaci innych stypendiów i staży.

Prof. Małgorzata Kossowska Przewodnicząca Rady NCN wskazując na różnice zdań członków Rady w kwestii warunków przystąpienia do konkursu oraz podkreślając wagę tej decyzji, która pozwoli na dostosowanie systemów informatycznych do nowych wymagań konkursowych, zaproponowała głosowanie nad wyborem jednego z trzech zaprezentowanych w trakcie spotkania wariantów. Głosowanie zostanie przeprowadzone za pośrednictwem ankiety na forum Rady NCN, niezwłocznie po zakończeniu spotkania.

Na tym spotkanie zakończono.

Prof. dr hab. Małgorzata Kossowska
Przewodnicząca Rady
Narodowego Centrum Nauki

Opracowanie:
Kancelaria Rady NCN

Załączniki:

- 1) Pismo w sprawie możliwych działań zwiększających szanse polskich naukowców w konkursach ERC z perspektywy NCN, DSO.070.37.2020;
- 2) Polityka Open Access w NCN, KR.0002.4.2020.